

**INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ**

**MUZEUM
HISTORII
KATOWIC**

MUZEUM HISTORII KATOWIC
ul. ks. J. Szafranka 9, 40-025 Katowice
www.mhk.katowice.pl

**INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ – KOMISJA ŚCIGANIA ZBRODNI
PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU**
Oddział w Katowicach
ul. Józefowska 102, 40-145 Katowice
www.ipn.gov.pl

KATOWICE
dla odmiany

Patronat medialny

Muzeum Historii Katowic

Instytut Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
Oddział w Katowicach

konferencja popularnonaukowa

WIELKA WOJNA – MAŁY REGION
PIERWSZA WOJNA ŚWIATOWA
W GÓRNOŚLĄSKIEJ MIKROPERSPEKTYWIE

Dyrektor Muzeum Historii Katowic

dr Jacek Siebel

Naczelnik Oddziałowego
Biura Edukacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach

dr Adam Dziurok

mają zaszczyt zaprosić
na konferencję popularnonaukową

**WIELKA WOJNA – MAŁY REGION
PIERWSZA WOJNA ŚWIATOWA
W GÓRNOŚLĄSKIEJ MIKROPERSPEKTYWIE**

która odbędzie się **9 maja 2013 r.**

w Muzeum Historii Katowic

przy ul. ks. J. Szafranka 9

Konferencji będzie towarzyszyć otwarcie wystawy planszowej

POCZTÓWKI Z WIELKIEJ WOJNY

Korespondencja wysyłana pocztą polową (1915–1918)

ze zbiorów Antoniego Przybyły z Janowa

Konferencja Muzeum Historii Katowic i Instytutu Pamięci Narodowej, Oddziału w Katowicach przywołuje temat I wojny światowej w przededniu zbliżającej się setnej rocznicy wybuchu konfliktu, który zmienił oblicze Europy i świata. W centrum zainteresowania prelegentów leży sytuacja Górnego Śląska w dobie wojny. Nasz region nie był teatrem walk, jednak działania zbrojne na wiele sposobów wpływały na jego sytuację. Bez przesady można powiedzieć, że I wojna i okres bezpośrednio powojenny stanowiły przełomowy czas w dziejach Górnego Śląska. A mimo to uwaga historyków rzadko koncentrowała się na zagadnieniach związanych z regionem w dobie światowego konfliktu. Podczas konferencji jej uczestnicy będą próbowali przedstawić węzłowe problemy stojące przed badaczami. Pośród tematów wystąpień znalazły się takie kwestie, jak przemysł w warunkach wojny, prasowe dyskursy wojenne i propaganda, militaryzacja sfery publicznej, codzienność w cieniu wojny, zatrudnianie jeńców w przemyśle, losy Górnoszlązaków na różnych frontach, wreszcie powojenna polityka komemoratywna i inne formy pamięci o wojnie. Konferencja nie daje oczywiście pełnego obrazu małego, śląskiego regionu w czasie Wielkiej Wojny, ale próbuje podjąć i ożywić tematykę wyjątkowo interesującą z badawczej perspektywy.

Program konferencji

- 9.00 Rozpoczęcie konferencji i otwarcie wystawy
- 9.10–9.30 Dr Bernard Linek (PIN-Instytut Śląski w Opolu)
Górny Śląsk w cieniu wojny – węzłowe problemy badawcze
- 9.30–9.50 Adam Frużyński (Muzeum Górnictwa Węglowego)
Przemysł górnośląski w czasie I wojny światowej
- 9.50–10.10 Sebastian Rosenbaum (IPN Katowice)
Wojna na papierze: dyskursy wojenne w katowickim miesięczniku „Oberschlesien”
- 10.10–10.30 Dr Krzysztof Gwóźdź (Muzeum w Tarnowskich Górach)
Sytuacja górnośląskich bractw strzeleckich oraz ich udział w militaryzacji kultury w przededniu i w trakcie trwania I wojny światowej
- 10.30–11.00 Dyskusja i przerwa na kawę
- 11.00–11.20 Joanna Tołłska (MHK)
Wojna w korespondencji. Wokół wojennych pocztówek Antoniego Przybyły
- 11.20–11.40 Piotr Hojka (Muzeum w Wodzisławiu)
Wodzisław w czasie wojny: społeczność miejska podczas I wojny światowej
- 11.40–12.00 Joanna Popanda (MHK)
Codziennosc szkolna podczas I wojny światowej w świetle kronik szkolnych z terenu dzisiejszych Katowic
- 12.00–12.20 Zbigniew Gołasz (Muzeum Miejskie w Zabrze)
Zatrudnianie jeńców wojennych na terenie Zabrze w latach I wojny światowej
- 12.20–12.40 Dr Grzegorz Bęblik (IPN Katowice)
Do Chin i z powrotem. Wojenne przypadki Wiktora Wołnego z Mikołowa
- 12.40–13.10 Dyskusja i przerwa na kawę
- 13.10–13.30 Piotr Hnatyszyn (Muzeum Miejskie w Zabrze)
Pamięć o wojnie, pamięć o poległych. Pomniki i inne formy upamiętnienia poległych w I wojnie światowej na terenie Zabrze
- 13.30–13.50 Bogusław Tracz (IPN Katowice)
Pamięć o wojnie w przestrzeni miejskiej. Na przykładzie Gliwic
- 13.50–14.10 Dr Krzysztof Żarski (Uniwersyte Wrocławski)
„Z karabinem na bakier”: obraz Wielkiej Wojny w powieści Karola Okońskiego
- 14.10–14.30 Jacek Mastalerz (MHK)
Pocztówka z frontu: wokół niemieckiej propagandy wizualnej w I wojnie światowej
- 14.30–15.00 Dyskusja i podsumowanie konferencji